

پیشکش کیلئے

ایڈیٹنگ

سنہ ۱۰۵۰

۵۰ غروش

پوستہ اجرتی

۱۰ غروشدر

لکھی

۵ غروش

پوستہ اجرتی

۴۰ بارہدر

شہر امانتی محمد علی

شہر امانتی طرفندہ آبدہ بر سر اولنور

صافی: ۳۶

آگستوس ۱۹۲۷

سنہ: ۳

دینجیلک مسالہ سی

چالیشا بیلنلرک دینجی اولق اخلاقسزلیندن منعیدر ؟
ہر ایکسی ایچوندہ قانون وتشکیلات پایلمشدر .

• دینجیلکک تاریخی ، بشریتک طوبلوچہ حالہ

یاشامقہ باشلادینی زمان قادار اسکیدر ؛ فقط بواکیلک
مدیتک اعجاز وحیات قوتلری اوکندہ ارنمکک محکوم

اولمشدر . اودرجہ کہ قاتولیکلکک خیرات وصدقہ ایله

یاشایان وسائل عنوانی ویریلن بعض صنف افراد روحانیہ

سینک تنظیمندن «فرانسیسکن» ، «دومینکن»

و «اوکستن» کی تعلیم و تدریس مؤسسائی چقمشدر .

زبدہ یعنی مسلمان شرقدہ ایسہ - خصوصاً شیعمدی

واک اولاری - امتیازی دہ کل ، امتیازسز بیله برصنف

روحانی موجود اولمادینی کی ملی حدر دہا او یاتمامشکن

دینجیلک دین نظر بندہ دہ یک مردوددی ، دینجیلکک

اصلا مساغ یوقدی .

فقط مجزہ ومعلولینی حمایہ ایچوندہ اووقتلر دائمی

ومتظم هیچ برتشکیلات موجود اولمادیغندن ، برجوق

وقب ایسلسری کی بوقفراہ باققدہ آجق فردلرک

اخلاق و وجدانی بروطفہ سی تلقی ایدیلشدی . بردہ

او اوافق اجتماعی ہیئلردہ دینجیلکک مسلک وصنعت

اتخاذ ایتک امکان یوقدی . دینجی اولمامانی ایجاب

شرق ایله غربی اجتماعی برتلقی چیزکیسیلہ معنالی
صورندہ آیران یاباخیملقدردن بری واک مہمی دہ شرقدہ
دینجیلر بولوماتسیدر .

آوروپادہ کبن عصر دثیری قانونی برصورندہ اوکی

آلینمش اولان دینجیلک بوکون حالا شرق حدودلری

ایچیندہ یاشایور . دینجیلکی مسلک اتخاذ ایتمش اولان

عاجز ، معلول یاخود بعضادہ انسانلق عزت قفسیدن

محروم آداملری بوسقیل ومنفور تمیشدن منع ایتک

ایچون عمومی ویا اجتماعی تربیہنی کافی بولمایان مدیت

جہانی بوکا چارہ دوشونمکک ، بونک ایچون تدبیرلر

بولمقہ وقانونلر پایقمہ مجبور اولمشدر .

مدیتک ملی وظیفہ لر میانیندہ «معاونت اجتماعیہ»

قسمتہ مال ایتدیکی بو ، دینجیلکی منبع وظیفہ سی ،

بوکبن یک عملی ومتظم اصوللرلہ تجہیز وتامین ایدیلشدر .

«دینجی» ، بولوندینی ملککتک ، منسوب اولدینی ملتک

بیله بیله سفلیتہ وفالغہ سوق ایتدیکی برجزؤ فردیدر .

بو نقطہ نظر دندر کہ مدنی حریتک غیرمدنی سراسریلک

وباشی بوشلقدن آریلدینی تکامل دورلر بندہ دینجیلک

ایچوندہ ایکی اساس اوزربہ چارہ دوشونولشدر .

بواساسلرک بری عاجز معلولرک حمایہ سی ، دیکری

چونکه اخلاقسزلفك دینلمه قسمی هیچ بر قوتنرول
آلتنده ده‌كدر . هر نه وقت بر ورانه‌نك یاقین بقیه‌سی
نخزینده ، بر یاقین برینك خرابه‌لرینده پولیسه‌هاند
بر وقعه ، جنائی بر حادّه اولورسه ایش اووقت میدانه
چیقار . بوعاجز دینجیلرا کثرتیا بویه شیلره سبیت
ویرمکدن فطره چکینه‌لر بیه‌یک مسکدداش یقشدیرمکده
هیچ غیرتسز ده‌كدرلر . بعض کویلردن صاف ومعصوم
چو جوقلری چالیشدیرا جم دیه عالمه‌سیندن آلارق
دینلریدن مجرملری بیه ایشیدبکمز اولشدر .

داها صوکر ، چالیشمه اقتداری یاخود باقاجق
بریکسه‌سی اولدینی حالده تیل ، دویغوسز ، یاخود
اخلاقسز اولدینی ایچین دینجیلکی قبول ایدنلر الک‌مضر
ومردود حبله‌کارلر ، هر فالفه مستعد عضولر اولدقلری
حالده بر کره دینجی کسوه‌سینه یاخود سریت صغینه
کیرنجیه اولذات داخینده‌کی بهیمی راحتی بولمشدرلر .
چونکه دینجی دینجه اوراده بوتون مکفیلر طورور ،
وبروقعه یامداقچه ساکت حیاتی تعقیب ایدر . خسته
دوشونجه ملئك خسته‌خانه‌سی واردر ، تولونجه مطلقا
بر مرزاده کومرلر . . .

فقط بونلرک هپسندن اول چو جوقلر کلر ؛ «توفیق
فکرت» ک «هله سز لر . . . هله سز لر ! . . .» دیدیکی
چو جوقلر !!

بوشعورسز صنف هیچ بر زمان دویدوغنی بیه‌منز
واو کیردیکی بولدن دوشونمکی دوشونمن اولدینی ایچین
جوق جالب دقتدر . خصوصاً ملئكتمز کی الک آذ الی
سندر مهاجر قبول ایدن ، آتشدن چیقمش کشلری
جامعلرده ، ورانه‌لرده باریندیرمق ایستین ، یدی‌سکز
باشندمکی صیلری کوفه‌جیلک ، قوندورا بویاجیلغنده
بیراقان ، چو جوغنی خرسزاق ، یان کسجیلک یاخود
سرسریلکه مساعد بر متروکینه آنان عالمه‌لری تعقیب
ایچمین بریرده بو مسأله یک مهم برایشدر . عالمه‌لری
دیورم . چونکه آوروپا قانونلرینده بونلر مسئولدر .
جزا قانوننده بونلر ایچون احکام واردر . وچونکه

ایدن قادین یاخود ارکک مطلقا برایش طومغه مجبوردری .
او مختصر هیئت مجموعه ایچینده کندینی صافلا یارق دینلمک
میدان بولونامازدی . نته کیم فحش‌ده بویه ایلهی .

..

دینجیلکده واقعا معلولیت وایش عجزی کبی سبیلرک
سوق و تأثیری میدانده‌در . فقط او عاجزک منسوب اولدینی
ملت واهالی مادی ومعنوی مدنیت وملتت جهازلریله
بر عمران و ترقی موقعینده ایکن ، اولجه صرف دینی و انسانی
بر دویغو ایله فردلرک آتجق بش اون پارا ایله یاردیم
ایترکلری ، بومنظره‌سی آجیقل و بعضاً ایکرمنچ یاخود
ساری خسته‌لقی بیچاره‌لری قالدیریملرده ، اک ایشله‌ک
جاده آغز لرنده شهره نیچین قاتلانیلور ، بوکانه‌دن
جواز ویریلور ؟

ایشک داها غیغ طرفی بو مختسزلره هم یاردیم
ایدیور ، هم‌ده اولری یینه اورناده بیراقورز !
دیمک که دوشونوشده یا کیلیور ، عاجزه یاردیم
ایچون یالکمز حسیات چالیشور ، اونی مدینک دایما
کوزهل و شریف شی ، دایما تمیز و منتظم منظره ایستین
نفوذلی کوزلریندن کیزله‌مک ایچون تشبث فکرنی
قوللانیمور ؛ چونکه اوفکرک کوزی، دوعدوغنی کوندیری
بومنظره‌یه آلیشیدر . حال بوکه اصل اخلاقی طرزده
یاردیم بوده‌كدر . دینک اخلاق قسمینده بومعامله‌مک
علی‌اولماسی مستحسن کورولمه‌مشدر ، حتی صاغ‌الینک
وریدیکندن صول‌ال‌خبردار اولمایاقدیر ! دیمک سوفاقد
دینجینک اینه وبره‌جکمز شینی اوکا باقان مؤسه‌یه
تودیع ایتلی ز . صوکر اوفقیرک طرز حیاتی ، منسوب
اولدینی هیئت اجتماعیه ، هیچ معلوم ده‌كدر ، حالیه ،
چهره‌سیله ، سوزلریله کاندینه‌جوق آجیندیران بردینجی
بومذلتی بر صنعت ایدینه‌رک سورومنه‌ی قبول ایدنجه
کونلک احتیاجینک براق ملئینه‌ده قازانایلیور و اوافق
بر سرمایه صاحبه‌ده اولور ، فقط دینجیلکدن چیقاماز .
بویانده یک فنا و شنیع اعتیادانده شبه‌سز میالدر . هیچ
هیچ برشته‌علی ایرمین چو جوقلری‌ده اغفال ایدر ،

اوراده معلولده اولسه کیمسه دیلنجیلک ایدمهز .
دیلنرکن یاقلانان بر شخص معلول ایسه دوغرو فقرا
مؤسسه‌سینه، یعنی جمعینه ویدارالعجزیه تودیع ایدیلر،
ده‌کله صولوغی توقیفخانه و محکمه‌ده آیلر . مظنون ،
بودیلنمه حرکتینی فوق‌العاده بر احتیاج نتیجه‌سنده بر دفعه
ایچین یایدیلغینی اثبات ایدمه‌بیلرسه دیلنچی عایدیلیمه‌بیلر،
فقط بر داهاده دیله‌نمهز .

ایشته بر طاقم علل و امراض ایچینده یاخود نقصان
نقصان تشکک ایله انسانه خزن ویردن خنجع منظره‌یی
زاوالیلری سوقاقده کورمک امکانی بو صورتله منع
ایدیلدیکی کبی حقیقی احتیاج نتیجه‌سی ولو بر دفعه دیلن
حقیقی زاوالیلرده ناموسسز اولغه وقت قالمادن آریلیر .
احتیاج و ضرورت انسانه هریشی یایدردینی ایچین فقره
کوز قولاقل اولماق واونی فنالقدن آلقویمق بوکونک
اک مغلق مسائل اجتماعیه‌سندن بری اولمشدر .

وقتیله وکی دوموباسان» که کوچوجک برحاکه‌سینی
اوقوموشدم :

حکایه صاحبی ایله دوستلرندن قونت ب . بر کیهجه
پارسک سوقاقلریندن برینده کیده‌دلرکن قونت، یاغموردن
ایصالتمش قالدیریمه عکس ایدمن فنارک ایدینغیله کوردیکی
برشینی یردن کال اعتنا ایله آلیور ، یانینده‌کی دمیر
پارماقلقل دیوارک اوستونه قویبور . « کی دوموباسان، که
اوندره سئوالنه (اکمک بارچاسی !) دیبور . صوکر
۱۸۷۱ حرینه عائد شو حکایه‌یی آکلاتیور :

سلاح باشینه چاغیریلدق ، ایرتمسی کون همهن
قطعه‌مدده ایدم . بزى (آلساس) ده .. موقعینده کی طابوره
ویردیلر . قسم قسم ایلری قازاقل و وظیفه‌سی ایضا
ایدیوردق . بن ، اون قادار آرقاداشمله مانعه حالنده
برجیلکک آباریله صامانلغینی اشغال ایتشدک . آرقاداشلریمک
ایچینده نظردقتی جلب ایدمن غایت ایری یاری برکنج
واردی ، بو قادار کوربوز آدمک آز کورولور .
بونکله بالاتزام بحقیق ایلرله‌تدم . برکون تعیین اککمیزی
کتیرمشدیلر . او قادار قاطی و قورو ابدی که یمک

ایسته‌مدم . اوکمزده کی تارلانک بوز طومش چامورلرینه
دوغرو فیرلایتم آتدم ، بر طاقیرتی ایله یووارلاندی .
ایکی دقیقه صوکر ا کوربوز دوستمک یاواشجه اکمکه
دوغرو کیندیکنی کوردم ، کورنمز لکه کلدم ، زوالی
بونى بر کوشه‌ده ایصالاندی و طانی طانی بیدی .

کیجه یاریسندن صوکر ا چاوش طرفیندن نوبته
قالدیریلق بکا اوقادار کوچ کلپوردی که تعریف ایدمه .
کوربوز دوستمه بوطلدن بر آز بحث ایتشدم ، صوکر ا
ایکنجی کونده اکمکیکی اولدینی کبی کندیسنه ویردم .
سه‌وبندی ، اشتها سینک آچیقلمدن بحث ایدرکن مدت
عمرینده هیچ بر دفعه دو یا دو یا یمک یمدیکنی غریب بر
صافیتله سویله‌دی . ترجمه‌ حالینی صوردم . درت یاشینده
یتیم ، سکزینده‌ده اوکسوز قالدینی ، عادى صاندالیه
پایان بر آدامک آتلیه‌سینه کیردیکنی، صاندالیه‌جینک بوکا
هیچ بر کون کافی بر غذا ویرمدیکنی ، بو بودکجه
عمله‌لکک ، صنایمک ایچه قسملرینده دایما ایکی کیشی
برینه چالیشدینی حالده دایما یاری آج یاری طوق اولدینی
آکلاتندی . ویردیکم اوقاطی اکمکه مقابل کیجه‌نوبترلرمد
بم یریمه کندی قالداجینی ومنتد اولغینی بویله‌ئوده‌جکینی ده
علاوه ایتدی . قبول ایتدم ، بو طرز آنجق بر ایی
کون سوره‌بیلدی . بر کیهجه یاریسی اونوبنده ایکن بر
باصقینه اوغرادق ، همهن فیرلایه‌رق دشمنله چارپشدق ،
فقط بم کوربوز دوستم ایلمک قورشونله آلتیندن وورولاش
یاتیوردی .

اوکوندنبری بر دیلم اککک معناسی قلمبده باشقه
بر بر طومتشددر . اوکا حرمت ایدهرم ، اونى چیکنه یوب
کچم ...

صدده کلهم :

احتیاج ، ضرورت ، اخلاقسزلق ، هر نه ایسه
عمومی ویا مشترک یاردیملر یاخود قونتروللری ایجاب
ایتدیرمن مسائلده اک اول اوکزه چیقان حزن چهره
دیلنچی‌در .

و بومؤسسەلەردن خەستەلەره آیریلش تەخت بوردلری، قضاىك مەكتەب بانیسوللری، جەلەز وصرەلى چو جوق اوجاقلری اولان قەرغاییلە برابر برچوقلرینی قونترولی آلتیندە بولوندرمق اوزره احتوا ایدەبیلیر. حفظ تەخت عموماً ناظرلی ققرا مەكفیتی قانونی احكامینك تطبیقاسنه

متعلق كافه امور و خصوصات جاریه بی مفصل صورته ده، تعلیمات مخصوصه به توفیقاً مفتش و ممیزلی واسطه سـیلـه دائماً نظارتی آلتیندە بولوندورر. بوندن باشقه، مأمورلرک تعیین و عزللاری مطلقاً نظارتك موافیقته محتاجدر. امورخیریه دأئره لری مصارفك اك بویوك قسمی محلی ویرکیلره قاپاتیلایر فقط دولتده معاونت تقدیه سـیـلـه اشتراك ایدر.

بوترز تأسیساتك بلدیله و ناحیه مجلسلری، استانبوله تطبیق ایدیلنجه شهراماتی واداره خصوصیه لره دهالجاب ایدر سه مالیجه اداره ایدیلدیکی آكلاشیلور.

شوقاداركه بونك مراد ایتدیکی مەكفیت بزدە اساساً فضله سـیـلـه موجوددر، فقط مەكفیت شكینده ده كادر، اختیاری و فردی یعنی حساباته تابع داغیق و اجتماعی فائده دن بوس بوتون محروم و بلكده مضر، پریشان برحاله ددر.

صوكره، چوق تنقیده مستحق تضادلره قارشیا شمعقده و بوحوالیله برطاق مدنی و بدیی اثرلرک تقلید ایدیلش ماهیتده اولدینی حساباتی ویرەجك ماهیتددر.

مثلاً شهرک دارالفنون واریجه قادار درجات ایله برچوق علم، عرفان مؤسسائی، صنایع نفیسه سی، قونسرواتووارلی، کتبخانه لری، عصری مذبحه سی، صوغوق هوا تأسیساتی، خسته خانه وساناتویروملری، رادیولری، انجهدن انجیه مودالری، صنایع، سپور برلری، بارقلری؛ پولیس، بلدیة تشکیلاتی، حتی قومارخانه سی واریکن بونلرک اوکنده، اطرافینده، هر دقیقه الکتریک تراموایلری قوشان کوروسینك آسفالت ترووتووارینده، باقه لرینك قاپیلرینده، جاده لرک اک تمیز و منتظم بویولرینده هر تورولسیندن یوزلرجه معلول

آوروپا و آمریکا، حتی آوستراليا و یکی زه لاند مملکتلرینه واریجه قادار همین بوتون غرب مدنی مؤسساری یاخود آخذ و وارثلرینک یوردلرینده فقیرلره عاجز معلوللر، اختیارلقدن دولایي دوشکونلر عموماً « معاونت اجتماعیه » تشکیلاتینه تابعدرلر.

بالفرض انکاترده بونلرک باقیم بر (مەكفیت) شکینددر. بونک ویرکیسی، مؤسسائی، قوانین و تعاماتی، مأمورلری و مجلسلری واردر. نواحی و بلدیة تشکیلاتی بونلری تنظیم و اداره ایدر. مؤسسات عموماً به، یعنی فقرخانلر و دارالعجزه لره آلدینی قسمدن باشقه بعض عجزه بی کندلی قبوله سینده کندلی مأوا سینده بسله مک صورتیه آچلق و دیلجیلکدن قورتاریر.

بوکا دأئر مجموعه مزك « مختلف مملکتلرده کی بلدی اصوللر » تفرقه سینك شو بارچاسینی اولدینی کی آیلورم :

معاونت اجتماعیه

« انکابیزلرک ققرا مەكفیتی ۱۹۰۱ تاریخی و شیمیدی تشکیلات و اداره اصوللری ایسه ۱۸۳۴ تاریخی قانونلره تابعدر. بواسوله نظراً ققرا مەكفیتلری قانونینک تطبیقنه مأمور اولانلرک وظیفه سی یوقصوللغه دوشمش کیمسه لرک، یابالذات مراجعتلری یاخود بونلر حسابینه آخرک مراجعتی ایله، احتیاجاتینه، کندلی تقدیری ایله، امداد و معاونتددر. بونک محلی اداره سی « ققرا مەكفیتی مدیرلری » یاخود « امورخیریه دأئرملری » واسطه سـیـلـه تأمین ایدیلشددر. بو اداره لرک اعضاسی هر ناحیه یاخود هر « ناحیه لر برلکی » انتخاب هیئتلری طرفیندن اوچ سنه مدته منتخب ذواندر. برلکلرک حدودلری هر هانکی دیگر محلی اداره لرک ککینه تصادف ایدر. یالتمیه بیلیر. زراعی ناحیه لره زراعی قضا مجلس اعضاسی قضاىك داخل بولوندینی برلک ایچون « امورخیریه دأئرە سی » نی تشکیل ایدرلر.

امورخیریه دأئرە سینك تعیین ایتدیکی باشلیجه مأمورلر اداره نك کتاب عوممیه سیله معاونت مفتیشددر. هر « امورخیریه دأئرە سی » کرک اقامتگاه کرک مؤسساه معاونت ایددر

غیر معلول ، چو جوق قادی دیلنجیلرده وارد . بوحاله
غریبی یاننجیلر بلکده استهزایله باقارلر .

بوقادار حسابحال کافی ، آرتق نتیجهیه کله م .

مجموعه مزک کچن آیککی (صانی ۳۵) نسخہ سینده
بودجه مناسبتیه بحث ایتدیگمز بردارالعجزه مز اولماسی
دیلنجیکلک استانبولده الفاسینه ومنعینه کافیمیدر ؟
دارالعجزه نلک ۲۲۰ بیک وکسور ایرا وارداتیله داها
نه مقدار پارا علاوه سیله شهر ، بوتاریخی چیرکینلک
وخزینلکدن بودور تجدیده قورتولایبار ؟

دیلنجیه فردی معاونتک اساساً وفضلہ سیله موجود
اولدینی یوقاریده سولشدک . شیمدی مسأله بونی
تظلمیدن عبارت قالیور . شوقادارکه بوحر وسرست
صنعت اصحابینک عددی معلوم ده ککدر ! شهرک نفوس
مقدارینی ۸۰۰ بیک فرض ایدهرسهک بونک عجیا
یوزده بریمی یوقسه ایکی یوزده بریمی دیلنجیدر ،
بونی بیلیمورز . اساساً بونی بیلیمکه فعلاً تشبث ایدهرک
تفتیشمز نتیجه سینده چالیشمغه مقتدر قسم آیریلارق
بو کونکی عددهر حالده - حقیقی عجزیه منحصراً -
ازالاجقدر ، بلکده بیکی کچمیه جکدر .

دیلنجی عددی شهرک سکنه سینہ نسبتله ایکی یوزده
بر اولسه ۴۰۰۰ دیمکدر . بونلرک هرری - ثولیه جک
قادار کچمه بیلیمک ایچون کونده یالکیز ۲۰ غروش
آلسه - که حقیقتده پک آذر - استانبول اهالیسی
فقرايه کونده سکنز یوز ایرا ویرور دیمکدر . بو مبلغ
سنده (۲۹۲,۰۰۰) ایرا ایدر ، او حالده ثلث میلیونہ
یقین بر پارا فدا ایتک صورته یله دیلنجیکلک ادامہ سینہ
خدمت ایدیلور !

دیلنجی مقداری ۲۰۰ ده بر ایسه اعتباریله سنده
(۳۰۰,۰۰۰) لیرایه یاقین بازار توزیع ایدیلور دیمکدر .
بویارای و مضبوط طرزده عصری بر تشکیلاته حصر
ایدیک وهر تورلو مکلفتیرک فوقده بلدیملر و اداره
خصوصیله تحصيلاتی مایلینده ، حتی هلال احمرکده
کندی ایشینه دوقوعیه جق صورته کی یاردیمیه شهرک
۱۸ یاشیدن اعتباراً همین بوتون سکنه سینہ ، آیدہ
قازانچ یاخود معاش درجائیله ۳ ، ۵ ، ۱۰ ، ۲۰ ، ۵۰
غروش حسابیله ومطلقا آیدن آیه ایسته تیلمک وتحصیل
ایدیک شرطیه توزیع ایدیلسه سنلک مصرفه کفایت
ایدیک برمقداره اصل اولقی همین قطعیدر ؛ الوبررکه
توزیع ایتک درجه اعتباریله یایلیشینده افراط وتفریطدن
اجتناب ایله برابر برچوقلرک اختیاری تعهدلری حرمتله
وبلا اعتراض قبول ایدیلسین . چونکه استانبولده ،
پک محدود بر معیشتی اولدینی حالده فقرايه آیدہ یوزپارا
یاخود بش غروش اولسون ورمه ی نادر بولندینی کچی
بونک اون یکریمی مثلی ویردنلرده پک آزد ککدر ،
ویکی مکلفیت اولمقدن جوق اوزاقدر .

فقط هر نه اولورسه اولسون ، بودفعه اجرا ایدیله جک
اولان تحریر نفوس سایه سینده حقیقی عددی تمامیه
بیلیمه جک اولان دیلنجیلرک اورتادن قالماسی ایچون
حکومت ، بلدیہ ، اهالی بوتون استانبول موجودیتیک
چالیشماسینه بویوک بر فرصت و مناسبت دوشمشدر .
بو موفقیت ، بزه تحریر نفوس وظیفه مدنیہ سینک ،
اکر کولکلن آرزو ایدهرسهک ، ایتک فائده سی واک
بویوک هدیه سی اولاجقدر .

علی معاد

